

Oikeusministeriö

Oikeusministeriön lausuntopyyntö 24.4.2026

**Valtiovarainministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulosotto-
kaaren muuttamisesta ja siihen liittyvistä laeista**

Oikeusministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi (jäljempänä "esitys") ulosottokaaren muuttamisesta ja siihen liittyvistä laeista. Valtiovarainministeriö kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen ja toteaa lausuntoon seuraavaa.

Esityksessä ehdotetaan poikkeussäännöstä ulosmitattujen varojen kohdentamiseen saatavan osille. Valtiovarainministeriö pitää hyvänä ehdotettujen muutosten määräaikaaisuutta, aikarajauksia ulosottooperusteen osalta sekä rajauksia, joilla helpotus kohdistuisi ensisijaisesti velkaongelmista kärsiviin. Valtiovarainministeriö pitää tärkeänä määräaikaisen helpotuksen vaikutusten arviointia, kun lain määräaika on kulunut.

Esityksessä ehdotetaan muun ohella muutoksia, joiden tarkoituksena on etäyhteyden käytön mahdollistaminen ulosottoesivityksessä ja muissa ulosottoimituksissa, jos ulosottomies arvioi sen tarkoituksenmukaiseksi. Lisäksi mahdollistetaan videotallenteen tekeminen toimituksista sekä säädetään videotallenteen säilytysajasta ja tietojen luovuttamisesta videotallenteesta. Ehdotettavilla muutoksilla mahdollistetaan nykyaikaisen viestintäteknologian hyödyntäminen ulosottomenettelyssä ja helpotetaan ulosoton toimipaikkaverkoston harvenemisesta ulosoton asianosaisille aiheutuvaa matkustustarvetta. Valtiovarainministeriö pitää ehdotettavien muutosten tavoitteita lähtökohtaisesti kannatettavina tietoyhteiskunnan kehittymisen ja Ulosottolaitoksen toimipaikkaverkoston harventumiseen reagoimisen näkökulmasta.

Valtiovarainministeriö tuo kuitenkin esiin, että julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019, tiedonhallintalaki) 8 §:n 2 momentin mukaan toimialasta vastaavan ministeriön on laadittava 5 §:n 3 momentin mukainen arviointi, kun valmisteltavat säännökset vaikuttavat tietoaineistoihin ja tietojärjestelmiin. Lisäksi ministeriön on arvioitava suunniteltujen säännösten vaikutukset asiakirjojen julkisuuteen ja salassapitoon. Tiedonhallintalain esitöiden mukaan säännöksen tarkoituksena on varmistaa, että lainsäädännön valmisteluvaiheessa tunnistetaan tiedonhallintaan kohdistuvien säännösten vaikutukset viranomaisen toimintaan ja että arvioinnin perusteella voidaan ryhtyä suunnittelemaan kohdealueen tiedonhallinnan muutoksia tarkemmin. Arvioinnin avulla lainvalmistelussa tunnistetaan nykytila ja suoritetaan arvio tavoitetilasta valmisteltavan lain näkökulmasta.

Tiedonhallinnan muutosarviointi puuttuu hallituksen esitysluonnoksesta, vaikka ehdotettavan sääntelyn mukaisilla ääni- ja kuvatalenteilla on todennäköisesti vaikutusta tietoaineistoihin ja tietovarantoihin. Esitysluonnoksessa ehdotetuilla muutoksilla vaikuttaisi lisäksi olevan vaikutusta tietojärjestelmiin ja tietojen luovutustapoihin, mistä syntyviä tiedonhallinnan muutosvaikutuksia tulisi asianmukaisesti arvioida osana hallituksen esitystä. Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan jatkovalmistelussa olisikin syytä ottaa huomioon tarve tiedonhallintalain 8 §:n 2 momentissa edellytetyn muutosvaikutusarvion tekemiselle ja liittämiseksi osaksi hallituksen esitystä tiedonhallintalautakunnan tiedonhallinnan muutosvaikutusten arviointia koskevan suosituksen (Valtiovarainministeriön julkaisuja 2024:21, s. 72) mukaisesti.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Juha Majanen

Osastopäällikkö, ylijohtaja

Pauli Kariniemi

VN/35317/2025-VM-16

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: